

14. februar 2022

UPA 2022/66

Inatsisartut ingerlatsinermut maleruagassaasa § 33 tunngavigalugu Inatsisartunut ukuningga aaliangiiffigisassatut siunnersuuteqarpunga:

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Naalackersuisut peqquneqassasut nalunaarusiamik suliaqassasut, inatsi naammattumik qulakkeerinninersoq meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartut taakkunanullu angajoqqaajusut Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaat malillugit sullinneqartarnersut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Ombudsmandi ukiut ingerlanerini arlaleriartumik erseqqissaassuteqartarpoq meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut pisinnaatitaaffiit tunngasut annertungaatsiartumik ajornartorsiuteqartoqartoq. Ukiumiit ukiumut Ombudsmandip nalunaarutaa tigusarpagut iluamilli susoqaqqigani. Tamanna ajorluinnarpoq.

Inatsisit allanngortinnissaanut pitsanngoriaateqartinnissaanut periarfissanik ammanerusariaqarpugut. Isumaqarpunga innuttaasunut nakkutiginnineq malitseqartitsisumik malinnaaviginissaanut pisussaaffeqartugut, maannakkut ingerlariuseqartumiik pitsaanerusumik. Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut angajoqqaat aammalu meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut pisinnaatitaaffisik malillugu illersorneqartariaqarput taamaattumillu pisortatigoortumik naammagittaalliutigineqartut taamaattut pimoorullugit tigusariaqarpagut. Aamma Ombudsmandi isornartorsiuinera tusarnaartariaqarparput.

Taamaattumillu aalajangiiffigisassatut siunnersuut ima isikkulik saqqummiupparput qularnaareqataasussatut, Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaa (isumaqatigiissut meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit) 1993-mi ilannguffigisimasatsinnut malinninnerluta.

Isumaqarpunga pisussaaffeqartugut meeqqat angerlarsimaffiup avataanut angerlarsimaffeqalersittarnerinut aalajangiinerit kukkusimasut iluarsissallutigit¹ minnerunngitsumillu meeqqap suliani sumut killinneranik paasissutissinneqarnissaminik pisinnaatitaaffia malinneqassasoq. Ilumoorsinnaanngilaq suliit ingerlasut meeqqap ilisimaarinagit ingerlatinneqartartut, naak peqataatinneqarnissaminut, tusaaneqarnissaminut imminerlu isummersinnaatitaanerit pisinnaatitaaffeqaraluartut².

2021 upernaakkut PhD-alaaserisat aqqutigalugu saqqummerpoq meeqqat pisinnaatitaaffii pisuni assigiinngitsorpasuarini malinneqartarsimanninneri. Tamanna meeqqap isigisaaniit pivoq. Allaaserisat

¹ https://ina.gl/dvd/EM2021/pdf/media/2550533/pkt9_em2021_ombudsmandens_aarsberetning_2020_kal.pdf (Qupp. 40 takuuk)

² http://mio.gl/wp-content/uploads/2018/07/2018_06_mio_konvention_lang_web1.pdf

meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarnerminni misigisaat sammineqarpoq³. Misissuineq qulequttat pingasut annerit siunnersuut uumamut attuumassuteqarsinnaasut anguai:

- 1) Meeqqat sooq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimanerlutik nalugajuttarpaat, qanoq sivisutigisumik inissikkallarneqassanerlutik immaqaluunniit qanoq sivisutigisumik najugaqarfigisamini najugaqassanerlutik.
- 2) Meeqqat inissiisarfanni sulisut peqataanerunissaat kissaatigalugu qisuariaateqartarput.
- 3) Meeqqat ilaqtatit assut maqaasisarpaat - peqqutigerpiarlugu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqaraangamik inigilersimasaat angerlarsimaffiusimasumiit ungasissuusarmat ukiumut amerlanngitsoriaq kisimi ilaqtatit takusinnaasarlugit.

Taamaattumik misissuutitsinissaq pisariaqarluinnarpoq, qulakkiissaallugu, meeqqap angajoqqaavisalu inatsisitigut qularnaassallutigu pisinnaatitaaffii malinneqartut. Meeqqap ataqqineqarnissaminut tusaaneqarnissaminullu pisinnaatitaaffii malittariaqavissorpagut, uani akuersissut atornerasigut, aammalu meeqqap paasissutissat aqutigalugit inissisimaffimminik ilisimatinneqarnissaminik pisinnaatitaaffii.

Qulaajaaneq una iluamik suliarineqanngippat aqqissuussaanita meeqqanik sumiginnaanera ingerlaannarnissaanik kinguneqartissinnaavarput, illersugassaagaluagut, angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnermikkut alianartumiinnerini pisariaqartitsinerpaallutik. Tamanna kingunerlorujussuarsinnaavoq aalassaqqalernermik tarnikkut, timikkut aammalu eqqarsartaatsikkut peqqissuseq innarlerneqarluni – ilaatigut inuunerup sinnerani atugassamik. Meeqqat nipaata tusaanerusariaqalerparput allaffissornikkullu aqqiissuteqarfigalugu, kinguaariit peqqinnerusut anguniarera qulakkeerniarutsigu.

Neriuppunga partiit Inatsisartuniittut Naalackersuisuniittullu siunnersuutiga tigulluassagaat.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Siunnersuutigineqartut nalunaarusiaq suliarineqartussaag atorfillip ukiumut suliarisartagaaniit qaffasinnerunissaa ilimagineqanngilaq.

Namminersorlutik inuussutissarsiteqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Soqanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Soqanngilaq

---

³ <https://da.uni.gl/media/6940313/phd-afhandling-barnsomshjem-eller-boernehjem-2021.pdf>